

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U000652

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баташева Наталія Іванівна

2. Batasheva Nataliia I.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 19.00.08

Назва наукової спеціальності: Спеціальна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-03-2019

Спеціальність за освітою: Дефектологія

Місце роботи здобувача: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка
Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлінського, 9, м. Київ, Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.450.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлинського, 9, м. Київ, Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, 9, м. Київ, Київська обл., 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21

Тема дисертації:

1. Формування емоційної сфери соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку
2. Formation of emotional sphere in socially deprived preschoolers with developmental delay

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню формування емоційної сфери у соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку, виявленню сформованості компонентів емоційної сфери, розробленню програми формування емоційної сфери. Описано психологічний зміст структури емоційної сфери і динаміку її розвитку. Констатувальне дослідження дало змогу визначити рівні та якісні особливості емоційної сфери у соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку. За результатами формувального експерименту теоретично обґрунтовано і розроблено програму формування емоційної сфери у соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку, ефективність якої

доведено шляхом апробації.

2. The study made it possible to determine the level and qualitative features of the emotional sphere development in socially deprived preschoolers with developmental delay. Experimental study of the components of the emotional sphere in socially deprived preschoolers revealed a number of its peculiarities. Its perceptual component is characterized by a decreased level of emotional perception; superficiality of expressive features perception, obscurity of their representations; allocation of a separate, often single expressive element as meaningful; insufficient differentiation of the components of the emotional ethalon; difficulties in determining the difference between similar emotions (sadness and anger, surprise and fear, anger and aversion); the predominance of diffuse-local and analytical types of perception of expressive signs of emotion. Its cognitive component is characterized by a decrease in the level of understanding of emotions and emotional identification, which is manifested in selection of individual expressive signs of basic emotions by their graphic representation and photo standard; the difficulties of orientation in emotional features of different modalities; lack of understanding of social emotions and the content of moral action etc. Its verbal component is characterized by small volume of emotional vocabulary, inaccuracy of the use of words describing emotional content, lack of formation of generalizations and synonymous means of speech, the use of non-essential features during the description of emotions etc. Its expressive component is characterized by poverty and indistinctness of expressive reactions, narrowing of the range of experiences, instability and emotional lability of emotions, diminished emotional mood, inadequate behavior etc. Three levels of emotional sphere formation were identified. Qualitative analysis shows that the emotional sphere in the majority of socially depressed pre-school children with developmental delay and their peers who were raised in a family and attended a special preschool educational institution have characteristic features of the 1st and 2nd levels. The underdevelopment of the emotional sphere is caused by the imperfections of the perceptual, cognitive, verbal and expressive components: the lack of adequate emotions, their narrowed range, the low level of differentiation of emotions by the main modalities (joy, sadness, anger, fear), lack of recognition of emotional states by the expressive complex, inability to arbitrarily reproduce separate emotions in gaming and communicative activities, insufficient emotional vocabulary etc. A program of emotional sphere formation in socially deprived pre-schoolers with developmental delay was structured in four blocks: theoretical and methodological, organizational-methodical, corrective-developmental and evaluational. Implementation of the program's tasks included two areas: correction of emotional sphere of and formation of expressive, perceptual, cognitive and verbal components of emotional sphere.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прохоренко Леся Іванівна
2. Prokhorenko Lesia I.

Кваліфікація: 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Лілія Миколаївна
2. Rudenko Lillia M.

Кваліфікація: 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколова Ганна Борисівна
2. Sokolova Hanna B.

Кваліфікація: 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Прохоренко Леся Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Засенко Вячеслав Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.